

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΚΑΘΑΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΤΟΥΣ 2016 (προσωρινά στοιχεία)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει προσωρινά στοιχεία αναφορικά με τις καθαρές κοινωνικές παροχές (Net Social Protection Benefits, NSPBs ή απλώς NET) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS-European System of Integrated Social Protection Statistics), για το έτος 2016.

Οι καθαρές κοινωνικές παροχές (NET) αποτελούν μία από τις τρεις ενότητες (modules)¹ του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS). Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τις δαπάνες κοινωνικής προστασίας απαλλαγμένες από φόρους και κοινωνικές εισφορές, στοχεύοντας έτσι σε μια πιο αξιόπιστη σύγκριση των δαπανών κοινωνικής προστασίας μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Στην ενότητα των καθαρών κοινωνικών παροχών μόνο τα ποσά των ποσοτικών στοιχείων του ESSPROS (Core System)² που αφορούν στις παροχές σε χρήμα (in cash) απαλλάσσονται από φόρους και εισφορές, ενώ τα ποσά των παροχών σε είδος (in kind) παραμένουν αναλλοίωτα.

Για το 2016 το σύνολο των καθαρών παροχών για την κοινωνική προστασία παρουσίασε μείωση κατά 1,78%, σε αντίθεση με το 2015 που αυξήθηκε κατά 0,74% (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας ανά λειτουργία (σε εκατ. ευρώ)

Λειτουργίες	Καθαρές Κοινωνικές Παροχές (NET)			Ποσοστιαία (%) μεταβολή	
	2014*	2015*	2016	2015/2014	2016/2015
Ασθένεια	8.337,0	8.660,7	9.327,9	3,88	7,70
Αναπηρία	2.758,0	2.760,9	2.499,1	0,10	-9,48
Γήρας	23.284,1	23.652,6	22.764,7	1,58	-3,75
Χηρεία	4.111,4	4.311,5	4.095,8	4,87	-5,00
Οικογένεια/τέκνα	1.996,6	1.848,6	1.759,9	-7,41	-4,80
Ανεργία	1.880,9	1.793,2	1.669,6	-4,67	-6,89
Στέγαση**	1,6	50,7	35,9	3.070,56	-29,17
Κοινωνικός Αποκλεισμός	614,5	222,0	375,8	-63,87	69,27
Σύνολο	42.984,1	43.300,1	42.528,7	0,74	-1,78

* Αναθεωρημένα στοιχεία

** Τα στοιχεία της λειτουργίας της στέγασης προέρχονται αποκλειστικά από μία πηγή.

Πληροφορίες

Διεύθυνση Κοινωνικών Στατιστικών
Τμήμα Στατιστικών Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Προστασίας
Κωνσταντίνος Γιασαφάκης
Τηλ.: 213 135 2136
Fax : 213 135 2397
e-mail: social_stat@statistics.gr

¹ Οι τρεις ενότητες του ESSPROS αφορούν στο Βασικό Σύστημα (Core System), στις Καθαρές Παροχές Κοινωνικής Προστασίας (NET) και στους Δικαιούχους Σύμβασης (Pension Beneficiaries)

² Για το βασικό σύστημα βλέπε Δελτίο Τύπου ESSPROS «Στατιστικές Συστήματος Κοινωνικής Προστασίας»
<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE24/>

Οι καθαρές κοινωνικές παροχές καταγράφονται και παρουσιάζονται συγκεντρωτικά και αναλυτικά ανά λειτουργία σύμφωνα με τον Κανονισμό 458/2007 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους εφαρμοστικούς Κανονισμούς 263/2011 και 110/2011.

Στην Ελλάδα η εκτίμηση των σχετικών συντελεστών φορολόγησης (AITR)³ και κοινωνικών εισφορών (AISCR) για τον υπολογισμό των καθαρών κοινωνικών παροχών, βασίζεται αποκλειστικά στα στοιχεία της ετήσιας έρευνας της ΕΛΣΤΑΤ που αφορά στο Εισόδημα και τις Συνθήκες Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC).

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία της έρευνας, η έννοια των καθαρών παροχών στην Ελλάδα για τα έτη 2014-2016 αφορά έξι (6) από τις οκτώ (8) λειτουργίες, στις οποίες χωρίζονται οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας κατά ESSPROS. Οι παροχές που αφορούν στη λειτουργία της στέγασης διατίθενται μόνο σε είδος, ενώ οι παροχές για τον κοινωνικό αποκλεισμό που διατίθενται σε χρήμα δεν υπόκεινται σε φορολογία ή/και σε κοινωνικές εισφορές.

Το ύψος των καθαρών παροχών για κάθε λειτουργία για τα έτη 2014 έως 2016, όπως επίσης και οι ποσοστιαίες τους μεταβολές παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Από τη σύγκριση των δαπανών των διαφόρων λειτουργιών του έτους 2016 σε σχέση με τις αντίστοιχες του έτους 2015, προκύπτει ότι οι καθαρές δαπάνες μειώθηκαν για όλες τις λειτουργίες πλην της λειτουργίας της ασθένειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, οι οποίες παρουσιάζουν αύξηση 7,70% και 69,27% αντίστοιχα. Κατά την αντίστοιχη σύγκριση των ετών 2015 προς 2014, οι μεν παροχές για ασθένεια παρουσίασαν αύξηση 3,88%, οι δε παροχές για τον κοινωνικό αποκλεισμό παρουσίασαν μείωση κατά 63,87%. Από τις υπόλοιπες λειτουργίες:

- Αναπηρία: το 2016 οι καθαρές δαπάνες μειώθηκαν κατά 9,48% σε σχέση με το 2015. Αντίθετα, το 2015 σημειώθηκε αύξηση 0,10% σε σχέση με το 2014.
- Γήρας: οι καθαρές δαπάνες το 2016 παρουσίασαν μείωση κατά 3,75%, σε σχέση με το 2015, ενώ το 2015 αυξήθηκαν κατά 1,58% σε σχέση με το 2014.
- Χηρεία: οι καθαρές δαπάνες παρουσίασαν μείωση κατά 5,00%, σε σχέση με το 2015. Αντίθετα, το 2015 αυξήθηκαν κατά 4,87% σε σχέση με το 2014.
- Οικογένεια/τέκνα: οι καθαρές δαπάνες παρουσίασαν μείωση και στα δύο υπό εξέταση έτη. Πιο συγκεκριμένα, το 2016 μειώθηκαν κατά 4,80%, σε σχέση με το 2015 και το 2015 μειώθηκαν κατά 7,41%, σε σχέση με το 2014.
- Ανεργία: οι καθαρές δαπάνες παρουσίασαν μείωση και στα δύο υπό εξέταση έτη. Πιο συγκεκριμένα, το 2016 μειώθηκαν κατά 6,89% σε σχέση με το 2015 και το 2015 μειώθηκαν κατά 4,67% σε σχέση με το 2014.

Ο μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής (AITR) και ο μέσος αναλυτικός συντελεστής κοινωνικών εισφορών (AISCR) που έχουν εκτιμηθεί⁴ για τα έτη 2014 έως 2016 παρουσιάζονται αναλυτικά στους Πίνακες 2 και 3 και στα Γραφήματα 1 και 2, αντίστοιχα. Ο μεγαλύτερος μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής αφορά στις δαπάνες για τη χηρεία, όπου το 2014 η τιμή του ανερχόταν στο 9,55%. Ακολουθούν οι φορολογικοί συντελεστές που αντιστοιχούν στις λειτουργίες της αναπηρίας και της ασθένειας με 7,62% και 7,25% αντίστοιχα, ενώ ο μικρότερος μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής αφορά στις δαπάνες για την ανεργία. Παρόμοια είναι και η εικόνα τα έτη 2015 και 2016. Αυτό που παρατηρείται από το Γράφημα 1 είναι πως υπάρχει μια αύξηση στο μέσο αναλυτικό φορολογικό συντελεστή στις λειτουργίες κατά ESSPROS της αναπηρίας, του γήρατος και της χηρείας κατά το 2016, λειτουργίες των οποίων ο μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής είχε παρουσιάσει μείωση κατά το 2015 σε σχέση με το 2014. Η μεγαλύτερη μείωση στο μέσο αναλυτικό φορολογικό συντελεστή εμφανίζεται στις δαπάνες για τη λειτουργία της ασθένειας, όπου από 7,25% το 2014 μειώθηκε στο 6,78% το 2015 και στο 4,31% το 2016. Οι μέσοι αναλυτικοί φορολογικοί συντελεστές της οικογένειας/τέκνων και της ανεργίας είχαν τις μικρότερες μεταβολές στη διάρκεια της τριετίας 2014-2016.

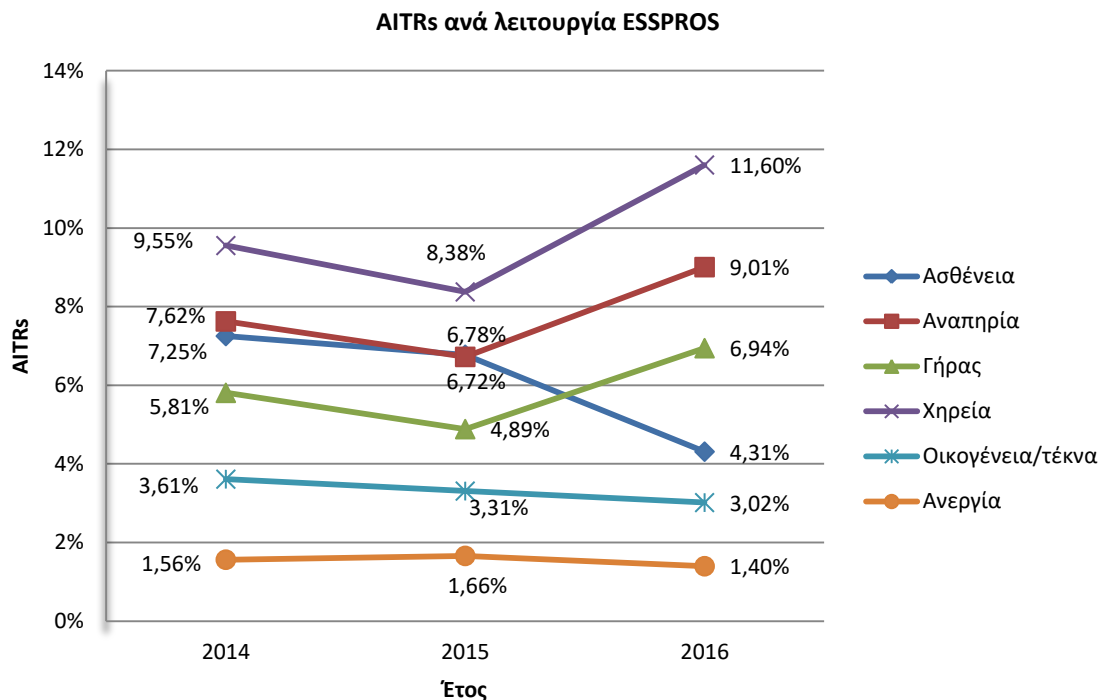
Πίνακας 2. Μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής (AITR) ανά λειτουργία

	ΜΕΣΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ (AITR)		
Λειτουργίες	2014	2015	2016
Ασθένεια	7,25%	6,78%	4,31%
Αναπηρία	7,62%	6,72%	9,01%
Γήρας	5,81%	4,89%	6,94%
Χηρεία	9,55%	8,38%	11,60%
Οικογένεια/τέκνα	3,61%	3,31%	3,02%
Ανεργία	1,56%	1,66%	1,40%

³ AITR = Average Itemised Tax Rate, AISCR = Average itemised Social Contribution Rate.

⁴ Σύμφωνα με την μεθοδολογία κατάρτισης των Καθαρών Παροχών Κοινωνικής Προστασίας (NET module) η χρήση της EU-SILC για την παραγωγή των συντελεστών AITRs και AISCRs συνίσταται να αποτιμάται ως επιβεβαιωτική άλλων διαδικασιών παρά ως η κύρια υπολογιστική διαδικασία. Για τα Ελληνικά στοιχεία γίνεται αποκλειστική χρήση της EU-SILC λόγω έλλειψης άλλων πηγών

Γράφημα 1. Μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής (AITR) ανά λειτουργία

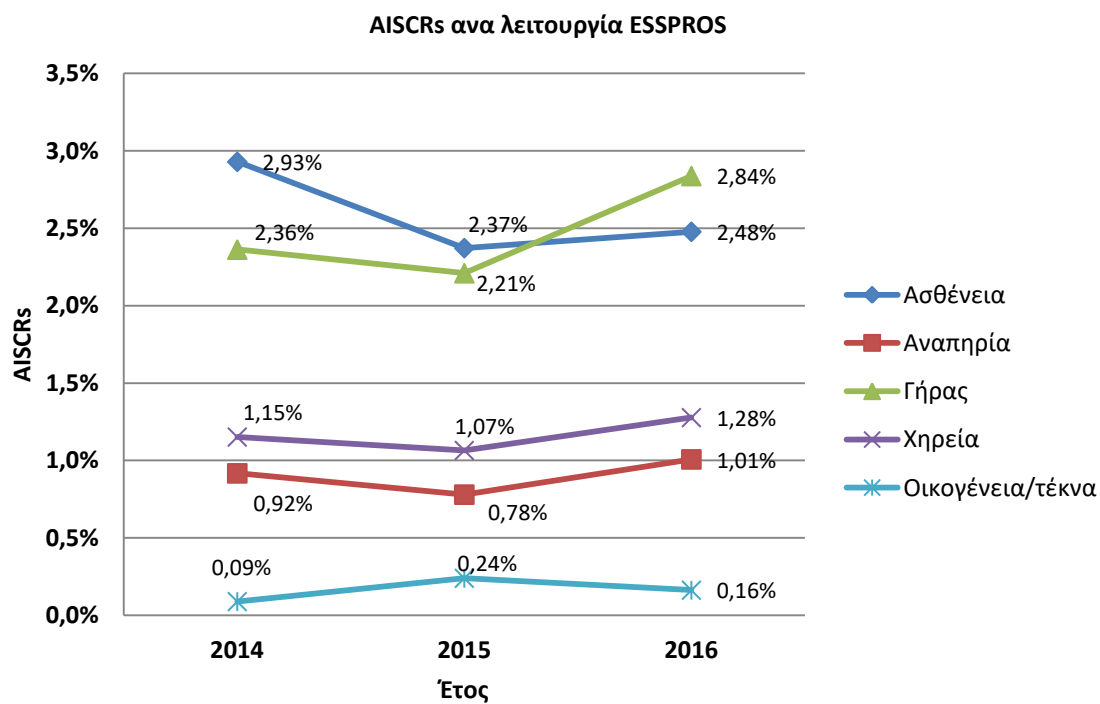
Αναφορικά με τον μέσο αναλυτικό συντελεστή κοινωνικών εισφορών, σε όλες τις λειτουργίες πλην της οικογένειας/τέκνων, υπάρχει μία αύξηση για το έτος 2016, σε αντίθεση με το 2015 που ο μέσος αναλυτικός συντελεστής των ίδιων λειτουργιών είχε παρουσιάσει μείωση. Οι χαμηλότεροι μέσοι αναλυτικοί συντελεστές κοινωνικών εισφορών είναι και για τα τρία έτη αυτοί που αντιστοιχούν στη λειτουργία της οικογένειας/τέκνων και της αναπηρίας, με επίπεδα που κυμαίνονται από 0,09% έως 0,24% και 0,78% έως 1,01%, αντίστοιχα.

Πίνακας 3. Μέσος αναλυτικός κοινωνικών εισφορών συντελεστής (AISC) ανά λειτουργία

Λειτουργίες	ΜΕΣΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (AISC)		
	2014	2015	2016
Ασθένεια	2,93%	2,37%	2,48%
Αναπηρία	0,92%	0,78%	1,01%
Γήρας	2,36%	2,21%	2,84%
Χηρεία	1,15%	1,07%	1,28%
Οικογένεια/τέκνα	0,09%	0,24%	0,16%
Ανεργία	:	:	:

* Για τα έτη 2014-2016 δεν υπήρχαν παροχές στη λειτουργία της ανεργίας, οι οποίες υπόκεινται σε κοινωνικές εισφορές

Γράφημα 2 Μέσος αναλυτικός συντελεστής κοινωνικών εισφορών (AISCR) ανά λειτουργία

Οι Πίνακες 4 έως 9 παρουσιάζουν αναλυτικά, ανά κωδικό ESSPROS, τις καθαρές κοινωνικές παροχές για κάθε λειτουργία με τις αντίστοιχες ποσοστιαίες μεταβολές για τα έτη 2014 έως 2016.

Πίνακας 4. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την ασθένεια, 2014 – 2016 (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015*	2016	Μεταβολή (%) 2015/2014	Μεταβολή (%) 2016/2015
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Ασθένεια	8.336,98	8.660,74	9.327,85	3,9	7,7
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	8.299,64	8.622,56	9.290,33	3,9	7,7
Παροχές σε χρήμα	386,94	408,18	433,07	5,5	6,1
Περιοδικές	352,85	373,26	407,41	5,8	9,2
Επίδομα ασθένειας	295,45	310,61	337,04	5,1	8,5
Άλλες παροχές σε χρήμα	57,40	62,64	70,37	9,1	12,3
Εφάπαξ	34,09	34,92	25,65	2,4	-26,5
Άλλες εφάπαξ παροχές	34,09	34,92	25,65	2,4	-26,5
Παροχές σε είδος	7.912,69	8.214,39	8.857,26	3,8	7,8
Νοσοκομειακή περίθαλψη	4.487,15	4.549,42	5.116,56	1,4	12,5
Άμεση παροχή	4.415,74	4.472,34	5.011,83	1,3	12,1
Αποζημίωση δαπανών	71,40	77,08	104,73	7,9	35,9
Εξω - νοσοκομειακή περίθαλψη	3.366,21	3.605,16	3.671,14	7,1	1,8
Άμεση παροχή φαρμακευτικών προϊόντων	1.956,39	1.977,96	2.034,37	1,1	2,9
Άλλη άμεση παροχή	1.353,83	1.485,97	1.564,55	9,8	5,3
Αποζημίωση δαπανών φαρμακευτικών προϊόντων	0,00	0,00	0,00		
Άλλες αποζημιώσεις	55,99	141,23	72,22	152,2	-48,9
Άλλες παροχές σε είδος	59,33	59,81	69,57	0,8	16,3
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	37,34	38,18	37,52	2,2	-1,7
Παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,00		
Παροχές σε είδος	37,34	38,18	37,52	2,2	-1,7

*Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 5. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την αναπηρία, 2014 – 2016 (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015*	2016	Μεταβολή (%) 2015/2014	Μεταβολή (%) 2016/2015
Παροχές κοινωνικής προστασίας Αναπηρία	2.758,03	2.760,86	2.499,08	0,1	-9,5
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	2.660,32	2.659,45	2.408,76	0,0	-9,4
Παροχές σε χρήμα	2.646,17	2.654,03	2.408,34	0,3	-9,3
Περιοδικές	2.644,35	2.652,42	2.406,68	0,3	-9,3
Συντάξεις αναπηρίας	1.925,73	1.979,49	1.737,44	2,8	-12,2
Επίδομα περίθαλψης	0,00	0,00	0,00		
Λοιπά Προνοιακά επιδόματα	718,62	672,93	669,24	-6,4	-0,5
Εφάπαξ	1,82	1,61	1,66	-11,6	2,9
Επίδομα αναπηρίας - ανικανότητας	0,00	0,00	0,00		
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	1,82	1,61	1,66	-11,6	2,9
Παροχές σε είδος	14,16	5,41	0,42	-61,8	-92,2
Διαμονή	0,00	0,00	0,00		
Βοήθεια στις καθημερινές δραστηριότητες	0,00	0,00	0,00		
Αποκατάσταση - επανένταξη	14,16	5,41	0,42	-61,8	-92,2
Άλλες παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	97,71	101,42	90,33	3,8	-10,9
Παροχές σε χρήμα	70,56	80,23	68,16	13,7	-15,0
Παροχές σε είδος	27,15	21,18	22,16	-22,0	4,6

*Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 6 Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για το γήρας, 2014– 2016 (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015*	2016	Μεταβολή (%) 2015/2014	Μεταβολή (%) 2016/2015
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Γήρας	23.284,10	23.652,58	22.764,68	1,6	-3,8
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	22.798,22	23.062,52	22.307,36	1,2	-3,3
Παροχές σε χρήμα	22.798,22	23.062,52	22.307,36	1,2	-3,3
Περιοδικές	21.520,49	22.114,84	21.512,59	2,8	-2,7
Συντάξεις γήρατος	21.520,49	22.114,84	21.512,59	2,8	-2,7
Άλλες περιοδικές παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,00		
Εφάπαξ	1.277,73	947,68	794,77	-25,8	-16,1
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	1.277,73	947,68	794,77	-25,8	-16,1
Παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		
Βοήθεια στις καθημερινές δραστηριότητες	0,00	0,00	0,00		
Άλλες παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	485,87	590,05	457,32	21,4	-22,5
Παροχές σε χρήμα	484,06	588,43	455,47	21,6	-22,6
Παροχές σε είδος	1,82	1,62	1,85	-10,8	14,1

*Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 7. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για τη χηρεία, 2014 – 2016 (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015*	2016	Μεταβολή (%) 2015/2014	Μεταβολή (%) 2016/2015
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Χηρεία	4.111,40	4.311,45	4.095,80	4,9	-5,0
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	3.783,98	3.914,10	3.769,06	3,4	-3,7
Παροχές σε χρήμα	3.703,03	3.829,77	3.683,33	3,4	-3,8
Περιοδικές	3.699,12	3.826,65	3.680,18	3,4	-3,8
Συντάξεις χηρείας	3.699,12	3.826,65	3.680,18	3,4	-3,8
Άλλες περιοδικές παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,00		
Εφάπαξ	3,91	3,12	3,16	-20,3	1,2
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	3,91	3,12	3,16	-20,3	1,2
Παροχές σε είδος	80,95	84,33	85,73	4,2	1,7
Έξοδα κηδείας	80,95	84,33	85,73	4,2	1,7
Άλλες παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	327,42	397,35	326,74	21,4	-17,8
Παροχές σε χρήμα	327,42	397,35	326,74	21,4	-17,8
Παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		

*Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 8. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την οικογένεια/τέκνα, 2014 – 2016 (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015*	2016	Μεταβολή (%) 2015/2014	Μεταβολή (%) 2016/2015
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Οικογένεια/Τέκνα	1.996,64	1.848,63	1.759,86	-7,4	-4,8
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	900,60	811,50	816,44	-9,9	0,6
Παροχές σε χρήμα	889,34	804,80	810,17	-9,5	0,7
Περιοδικές	790,70	748,93	753,79	-5,3	0,6
Επίδομα μητρότητας	180,15	175,40	174,14	-2,6	-0,7
Γονική παροχή	284,17	245,03	261,90	-13,8	6,9
Οικογενειακό επίδομα	326,22	328,38	317,72	0,7	-3,2
Άλλες περιοδικές παροχές σε χρήμα	0,16	0,12	0,02	-28,7	-81,0
Εφάπαξ	98,63	55,87	56,38	-43,4	0,9
Επίδομα τοκετού	4,64	5,04	5,34	8,7	6,0
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	94,00	50,83	51,04	-45,9	0,4
Παροχές σε είδος	11,26	6,71	6,27	-40,4	-6,6
Παιδική φύλαξη	0,00	0,00	0,00		
Άλλες παροχές σε είδος	11,26	6,71	6,27	-40,4	-6,6
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	1.096,04	1.037,13	943,43	-5,4	-9,0
Παροχές σε χρήμα	926,17	858,97	800,92	-7,3	-6,8
Παροχές σε είδος	169,87	178,16	142,51	4,9	-20,0

*Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 9. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την ανεργία, 2014 – 2016 (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015*	2016	Μεταβολή (%) 2015/2014	Μεταβολή (%) 2016/2015
Παροχές Κοινωνική Προστασίας-Ανεργία	1.880,91	1.793,16	1.669,63	-4,7	-6,9
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	1.831,27	1.752,72	1.628,57	-4,3	-7,1
 Παροχές σε χρήμα	1.739,03	1.648,28	1.555,40	-5,2	-5,6
Περιοδικές	790,90	746,67	798,16	-5,6	6,9
Επίδομα ανεργίας	711,61	675,10	733,39	-5,1	8,6
Αποζημιώσεις πρόωρης αποχώρησης για λόγους αγοράς εργασίας	79,29	71,56	64,77	-9,7	-9,5
 Εφάπαξ	948,13	901,62	757,24	-4,9	-16,0
Αποζημιώσεις εξαιτίας απόλυσης από την εργασία	894,60	857,15	683,75	-4,2	-20,2
Άλλες παροχές σε χρήμα	53,53	44,47	73,48	-16,9	65,2
 Παροχές σε είδος	92,24	104,43	73,17	13,2	-29,9
Επαγγελματική κατάρτιση	47,23	71,92	37,79	52,3	-47,5
Υπηρεσίες τοποθέτησης και εύρεσης εργασίας	45,01	32,52	35,38	-27,8	8,8
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	49,63	40,45	41,06	-18,5	1,5
Παροχές σε χρήμα	49,63	40,45	41,06	-18,5	1,5
Παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		

*Αναθεωρημένα στοιχεία

Επεξηγηματικές Σημειώσεις

Σκοπός της έρευνας Ο σκοπός της έρευνας των NET είναι να παρουσιαστούν οι δαπάνες της κοινωνικής προστασίας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS), απαλλαγμένες από τους φόρους και τις κοινωνικές εισφορές που πλήρωσαν οι δικαιούχοι τους (συν τυχόν υπολειπόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις σχετιζόμενες με τις παροχές του Esspros Core System), ώστε τα στοιχεία να είναι συγκρίσιμα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Νομικό Πλαίσιο Κανονισμός 458/2007 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Εφαρμοστικοί Κανονισμοί 263/2011 και 110/2011.

Κάλυψη Καλύπτεται το σύνολο της Χώρας.

Μεθοδολογία Εφαρμόζεται η περιορισμένη προσέγγιση (Restricted Approach) για τον υπολογισμό των Καθαρών Δαπανών Κοινωνικής Προστασίας, η οποία συνοψίζεται ως εξής:

Καθαρές Κοινωνικές Παροχές (περιορισμένη προσέγγιση) = Μικτές Κοινωνικές Παροχές – (Φόροι + Κοινωνικές Εισφορές που πλήρωσαν οι δικαιούχοι για τις παροχές που έλαβαν).

Το ύψος των υποχρεωτικών εισφορών και φόρων που αφαιρείται από το μικτό ποσό της εκάστοτε παροχής υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές φορολόγησης και κοινωνικών εισφορών αντίστοιχα, δηλαδή

Καθαρές Κοινωνικές Παροχές = Μικτές Κοινωνικές Παροχές * (1-AITR-AISCR),

όπου AITR είναι ο μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής και AISCR ο μέσος αναλυτικός κοινωνικών εισφορών συντελεστής. Οι υπολογισμοί των AITRs και των AISCRs βασίστηκαν αποκλειστικά στα αποτελέσματα της ετήσιας δειγματοληπτικής έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών των Νοικοκυριών (EU-SILC). Επιλέχτηκαν όλες εκείνες οι περιπτώσεις του δείγματος που λάμβαναν τουλάχιστον μια παροχή για κάθε έτος. Χρησιμοποιήθηκαν οι μεταβλητές της EU-SILC, δηλ. για κάθε περίπτωση του δείγματος το φορολογητέο εισόδημα, οι παροχές που έλαβε (είδος παροχής και αντίστοιχο ποσό) και οι αντίστοιχες κοινωνικές εισφορές, που ο κάθε δικαιούχος πλήρωσε κατά Λειτουργία, ανεξαρτήτως Συστήματος του ESSPROS. Ελήφθησαν υπόψη οι σχετικές σταθμίσεις του δείγματος της έρευνας. Από το φορολογητέο εισόδημα του κάθε δικαιούχου έγινε εκτίμηση του φόρου που αυτός πλήρωσε με βάση τις ισχύουσες φορολογικές κλίμακες του έτους. Οι συντελεστές υπολογίστηκαν σε επίπεδο Λειτουργίας ESSPROS και για όλα τα Συστήματα μαζί αφού δεν υπήρχε δυνατότητα να γίνει επιπλέον διαχωρισμός των δικαιούχων παροχών με βάση την κατανομή των Συστημάτων του ESSPROS. Ο υπολογισμός των AITRs έγινε με τον ακόλουθο τύπο:

$$AITR_i = \frac{\sum_{tu=0}^N I_{tu,i} * C_{tu,i} * TR_{tu,i}}{\sum_{tu=1}^N I_{tu,i} * C_{tu,i}}$$

όπου $i=1,..., 8$ λειτουργίες

tu = η μονάδα του δείγματος

$TR_{tu,i}$ = ο φορολογικός συντελεστής της μονάδας tu για την λειτουργία i (φόρος που πληρώνει ανάλογα με το εισόδημα/φορολογητέο εισόδημα)

$I_{tu,i}$ = εισόδημα από την παροχή για τη συγκεκριμένη λειτουργία i

$C_{tu,i}$ = αναγωγικός συντελεστής για τη λειτουργία i για τη συγκεκριμένη μονάδα δείγματος tu και

N = αριθμός μονάδων του δείγματος που λαμβάνουν κοινωνική παροχή και για τα AISCRs εφαρμόστηκε ο τύπος

$$AISCR_i = \frac{\sum_{tu=0}^N I_{tu,i} * C_{tu,i} * CR_{tu,i}}{\sum_{tu=1}^N I_{tu,i} * C_{tu,i}}$$

όπου $CR_{tu,i}$ = ο συντελεστής κοινωνικής εισφοράς της μονάδας tu για τη λειτουργία i (σύνολο ασφαλιστικών εισφορών για τις παροχές/φορολογητέο εισόδημα)

Ο εντοπισμός των κοινωνικών παροχών που υπόκεινται σε φορολόγηση και σε υποχρεωτική κοινωνική εισφορά βασίστηκε σε διαφορετικές πηγές οι οποίες περιλάμβαναν στοιχεία από ασφαλιστικούς φορείς, το MISSOC (Mutual Information System on Social Protection) και την έρευνα EU-SILC.

Αναλυτικά η μεθοδολογία για την καταγραφή των Καθαρών Κοινωνικών Παροχών περιγράφεται στο εγχειρίδιο (manual) της EUROSTAT για το ESSPROS, στο παράρτημα IV το οποίο είναι διαθέσιμο στον παρακάτω σύνδεσμο (link):

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-010>

Ορισμοί Ως φόροι εισοδήματος περιγράφονται οι φόροι που επιβάλλονται στα φυσικά πρόσωπα και νοικοκυριά για εισοδήματα που προέρχονται από απασχόληση, εκμετάλλευση περιουσίας, κοινωνικών παροχών κτλ. (Βλέπε ορισμός ESA φόρων εισοδήματος, D.51)

Ως κοινωνικές εισφορές ορίζονται οι υποχρεωτικές εισφορές που πληρώνονται από τους δικαιούχους στα συστήματα κοινωνικής προστασίας με σκοπό να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν το δικαίωμα να λαμβάνουν κοινωνικές παροχές

Παραπομπές Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία εσόδων - δαπανών Κοινωνικής Προστασίας από το 2000-2016 παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ στην ενότητα Πληθυσμός και Κοινωνικές Συνθήκες και συγκεκριμένα στον παρακάτω σύνδεσμο:

<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE29/->